

Валентина Федорчук,
кандидат с.-г. наук,
доцент кафедри виноградарства та плодощовочівництва
Юрій Батій,
здобувач вищої освіти а 4/1
факультету агротехнологій

УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ДОЗ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

Розвиток сільського господарства пов'язаний, насамперед, зі збільшенням виробництва продукції, забезпеченням її якості та екологічної чистоти, скороченням площ орних земель, застосуванням ресурсних та енергозберігаючих технологій.

У світовому землеробстві кукурудза займає 130 млн га, валові збори її зерна досягають 470 млн т за рік. В Україні кукурудзу вирощують на площі до 1,2 млн га, щорічний валовий збір зерна становить 5,1 млн т, середня врожайність – 35 ц/га [1].

Важливим елементом сучасної науково-обґрунтованої технології вирощування кукурудзи є раціональна система удобрення, яка здатна забезпечити до 75% приросту врожаю.

Умовою раціонального застосування мінеральних добрив є всебічне вивчення, контроль та регулювання їх впливу на культурні рослини, ґрунт, оточуюче середовище.

Кукурудзі необхідна велика кількість поживних речовин. У зрошуваних умовах півдня України вона виносить з ґрунту до 240 кг/га азоту, більше 100 кг/га фосфору і біля 200 кг/га калію [2].

На різних фазах розвитку споживання окремих елементів диференційовано. Накопичення азоту і фосфору триває весь період вегетації до повної стиглості зерна, а калію припиняється у фазі молочно-воскової стиглості.

Ефективними способами застосування добрив є післяпосівне внесення зерновими сівалками, а також підживлення з поливною водою.

Різниця ґрунтово-кліматичних умов у районах зрошення призводить до необхідності диференційованого підходу до визначення норм добрив, які можуть коливатись від 120 до 180 і більше кг/га залежно від цільового призначення культури, величини запланованої врожайності і вносу поживних речовин, попередника, родючості ґрунту і ступеня його вологозабезпеченості

Азот і калій більш інтенсивно накопичуються в період формування листостеблової маси, а фосфор – у період цвітіння і формування репродуктивних органів.

Зрошувана кукурудза потребує, у першу чергу, додаткового внесення азоту, що пов'язано з великим виносом його рослинами, відносною бідністю ґрунтів на органічні речовини та частковим вимиванням азоту та його денітрифікацією в

періоди перезволоження ґрунту після поливів [3].

Отже, зростання обсягів виробництва з урахуванням сучасних вимог можливе лише за умови вирощування культур з високими потенційними можливостями, універсальних за призначенням.

Література

1. О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко. Рослинництво : підручник / за ред. О. І. Зінченка. Київ : Аграрна освіта, 2001. 249-252 с.

2. Технології вирощування сільськогосподарських культур за різних систем землеробства / Наукові основи ефективного розвитку землеробства в агроландшафтах України / За ред. д. с.-г. н. В. Ф. Камінського. Київ : Едельвейс, 2015. 190-221 с.

3. Лавриненко Ю.О., Коковіхін С.В., Найдьонов В.Г., Михаленко І.В. Методичні вказівки з насінництва кукурудзи в умовах зрошення. Херсон : Айлант, 2008. 212 с.